

Prawo o stowarzyszeniach.

Dz.U.2020.2261 t.j. z dnia 2020.12.16

Status: Akt obowiązujący

Wersja od: 16 grudnia 2020r.

tekst jednolity

Wejście w życie:

10 kwietnia 1989 r.

USTAWA

z dnia 7 kwietnia 1989 r.

Prawo o stowarzyszeniach

W celu stworzenia warunków do pełnej realizacji gwarantowanej przepisami Konstytucji wolności zrzeszania się zgodnie z Powszechną Deklaracją Praw Człowieka i Międzynarodowym Paktem Praw Obywatelskich i Politycznych, umożliwienia obywatelom równego, bez względu na przekonania, prawa czynnego uczestniczenia w życiu publicznym i wyrażania zróżnicowanych poglądów oraz realizacji indywidualnych zainteresowań, a także uwzględniając tradycje i powszechnie uznawany dorobek ruchu stowarzyszeniowego, stanowi się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. [Prawo zrzeszania się w stowarzyszeniach]

1. Obywatele polscy realizują prawo zrzeszania się w *stowarzyszeniach*, zgodnie z przepisami Konstytucji oraz porządkiem prawnym określonym w ustawach.
2. W zakresie swoich celów statutowych *stowarzyszenia* mogą reprezentować interesy zbiorowe swoich członków wobec organów władzy publicznej.
3. *Stowarzyszenia* mają prawo wypowiedzania się w sprawach publicznych.

Art. 2. [Cechy stowarzyszenia]

1. *Stowarzyszenie* jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych.
2. *Stowarzyszenie* samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności.
3. *Stowarzyszenie* opiera działalność na pracy społecznej swoich członków. Do prowadzenia swych spraw *stowarzyszenie* może zatrudniać pracowników, w tym swoich członków.

Art. 3. [Prawo zrzeszania się w stowarzyszeniach - zakres podmiotowy]

1. Prawo tworzenia *stowarzyszeń* przysługuje obywatelom polskim mającym pełną zdolność do czynności prawnych i niepozbawionym praw publicznych.
2. Małoletni w wieku od 16 do 18 lat, którzy mają ograniczoną zdolność do czynności prawnych, mogą należeć do *stowarzyszeń* i korzystać z czynnego i biernego prawa wyborczego, z tym że w składzie zarządu *stowarzyszenia* większość muszą stanowić osoby o

pełnej zdolności do czynności prawnych.

3. Małoletni poniżej 16 lat mogą, za zgodą przedstawicieli ustawowych, należeć do *stowarzyszeń* według zasad określonych w ich statutach, bez prawa udziału w głosowaniu na walnych zebraniach członków oraz bez korzystania z czynnego i biernego prawa wyborczego do władz *stowarzyszenia*. Jeżeli jednak jednostka organizacyjna *stowarzyszenia* zrzesza wyłącznie małoletnich, mogą oni wybierać i być wybierani do władz tej jednostki.

Art. 4. [Prawo zrzeszania się cudzoziemców]

1. Cudzoziemcy mający miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą zrzeszać się w *stowarzyszeniach*, zgodnie z przepisami obowiązującymi obywateli polskich.

2. Cudzoziemcy niemający miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą wstępować do *stowarzyszeń*, których statuty przewidują taką możliwość.

Art. 5. [Stowarzyszenia międzynarodowe i należące do organizacji międzynarodowych]

1. *Stowarzyszenia* międzynarodowe mogą być tworzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej według zasad określonych w ustawie.

2. *Stowarzyszenia* mogą należeć do organizacji międzynarodowych na warunkach określonych w ich statutach, jeżeli nie narusza to zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną.

Art. 6. [Stowarzyszenia zakazane. Zakaz ograniczenia wolności zrzeszania się]

1. Tworzenie *stowarzyszeń* przyjmujących zasadę bezwzględnego posłuszeństwa ich członków wobec władz *stowarzyszenia* jest zakazane.

2. Nikogo nie wolno zmuszać do udziału w *stowarzyszeniu* lub ograniczać jego prawa do wystąpienia ze *stowarzyszenia*. Nikt nie może ponosić ujemnych następstw z powodu przynależności do *stowarzyszenia* albo pozostawania poza nim.

Art. 7. [Stowarzyszenia wyłączone spod unormowań ustawy]

1. Przepisom ustawy nie podlegają:

- 1) organizacje społeczne działające na podstawie odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną;
- 2) kościoły i inne związki wyznaniowe oraz ich osoby prawne;
- 3) organizacje religijne, których sytuacja prawna jest uregulowana ustawami o stosunku państwa do kościołów i innych związków wyznaniowych, działające w obrębie tych kościołów i związków;
- 4) komitety wyborcze utworzone w związku z wyborami do Sejmu, do Senatu, wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wyborami do Parlamentu Europejskiego lub wyborami do organów samorządu terytorialnego;
- 5) partie polityczne.

2. Do organizacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, w sprawach nieuregulowanych odrębnie stosuje się przepisy ustawy.

Art. 8. [Wpis do KRS. Nadzór nad stowarzyszeniami]

1. *Stowarzyszenie* podlega obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, o ile przepis ustawy nie stanowi inaczej.

2. (uchylony).
3. (uchylony).
4. (uchylony).
5. Nadzór nad działalnością *stowarzyszeń* należy do:
 - 1) wojewody właściwego ze względu na siedzibę *stowarzyszenia* - w zakresie nadzoru nad działalnością *stowarzyszeń* jednostek samorządu terytorialnego,
 - 2) starosty właściwego ze względu na siedzibę *stowarzyszenia* - w zakresie nadzoru nad innymi niż wymienione w pkt 1 *stowarzyszeniami*- zwanych dalej "organami nadzorującymi".
6. Przepisy ustawy nie naruszają uprawnień prokuratora wynikających z innych ustaw.

Rozdział 2

Tworzenie *stowarzyszeń*

Art. 9. [Zadania założycieli *stowarzyszenia*]

Osoby w liczbie co najmniej siedmiu, zamierzające założyć *stowarzyszenie*, uchwalają statut *stowarzyszenia* oraz wybierają komitet założycielski albo władze *stowarzyszenia*.

Art. 10. [Statut *stowarzyszenia*. Osoby prawne jako członkowie *stowarzyszenia*]

1. Statut *stowarzyszenia* określa w szczególności:

- 1) nazwę *stowarzyszenia*, odróżniającą je od innych *stowarzyszeń*, organizacji i instytucji;
- 2) teren działania i siedzibę *stowarzyszenia*;
- 3) cele i sposoby ich realizacji;
- 4) sposób nabywania i utraty członkostwa, przyczyny utraty członkostwa oraz prawa i obowiązki członków;
- 5) władze *stowarzyszenia*, tryb dokonywania ich wyboru, uzupełniania składu oraz ich kompetencje;
- 5a) możliwość otrzymywania przez członków zarządu wynagrodzenia za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją;
- 6) sposób reprezentowania *stowarzyszenia*, w szczególności sposób zaciągania zobowiązań majątkowych, a także warunki ważności uchwał władz *stowarzyszenia*;
- 7) sposób uzyskiwania środków finansowych oraz ustanawiania składek członkowskich;
- 8) zasady dokonywania zmian statutu;
- 9) sposób rozwiązania się *stowarzyszenia*.

1a. Jeżeli członkowie władzy *stowarzyszenia* wyrazili na to zgodę w formie dokumentowej, głosowanie poza posiedzeniami władz *stowarzyszenia* może odbywać się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej.

1b. Możliwość udziału w posiedzeniu władz *stowarzyszenia* przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej jest wskazana w zawiadomieniu o tym zebraniu, zawierającym dokładny opis sposobu uczestnictwa i wykonywania prawa głosu.

1c. Wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej w głosowaniach na posiedzeniach władzy *stowarzyszenia* odbywa się przy zapewnieniu co najmniej:

- 1) transmisji obrad posiedzenia w czasie rzeczywistym;

2) dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której członek władzy *stowarzyszenia* może wypowiadać się w toku obrad;

3) wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu przed lub w toku posiedzenia.

1d. Wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej w głosowaniach na oraz poza posiedzeniami władz *stowarzyszenia* może podlegać odmiennym uregulowaniom w tym ograniczeniom w statucie *stowarzyszenia*. Statut *stowarzyszenia* może też wprost wyłączyć możliwość stosowania powyższych przepisów w *stowarzyszeniu*.

1e. Rozwiązania, o których mowa w ust. 1a-1d, stosuje się w przypadku wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z ~~2019 r. poz. 1239 i 1495~~ oraz z 2020 r. poz. ~~284, 322, 374 i 567~~1845).

1f. Jeżeli kadencja władz *stowarzyszenia*, o których mowa w ust. 1 pkt 5, upływa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, lub do 30 dni po odwołaniu danego stanu, podlega ona przedłużeniu do czasu wyboru władz *stowarzyszenia* na nową kadencję, jednak nie dłużej niż do 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

2. Ogólnokrajowe *stowarzyszenia* zrzeszające osoby wykonujące określony zawód lub zawody pokrewne, podejmujące zadania w zakresie rozpowszechniania wiedzy specjalistycznej i podnoszenia poziomu zawodowego w ramach wewnętrznego systemu potwierdzania kwalifikacji i umiejętności - określają w statucie te zadania oraz zakres i sposób ich realizacji.

3. Osoba prawna może być jedynie wspierającym członkiem *stowarzyszenia*.

Art. 10a. [Tworzenie terenowych jednostek organizacyjnych *stowarzyszenia*]

1. *Stowarzyszenie* może tworzyć terenowe jednostki organizacyjne. W takim przypadku statut *stowarzyszenia* określa:

- 1) zasady tworzenia oraz rozwiązania terenowej jednostki organizacyjnej;
- 2) strukturę organizacyjną terenowej jednostki organizacyjnej;
- 3) organy terenowej jednostki organizacyjnej, w tym zarząd, oraz tryb dokonywania ich wyboru lub powoływania;
- 4) możliwość otrzymywania przez członków zarządu terenowej jednostki organizacyjnej wynagrodzenia za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją, w przypadku gdy w statucie *stowarzyszenia* przewidziano możliwość otrzymywania takiego wynagrodzenia przez członków zarządu *stowarzyszenia*.

2. Terenowa jednostka organizacyjna prowadzi działalność na podstawie statutu *stowarzyszenia*. Na zasadach i w trybie określonym w statucie *stowarzyszenia* terenowa jednostka organizacyjna może przyjąć regulamin określający szczegółową jej organizację i sposób działania.

3. Jeżeli statut *stowarzyszenia* tak stanowi, terenowa jednostka organizacyjna może uzyskać osobowość prawną. W takim przypadku statut *stowarzyszenia* określa:

- 1) warunki, które muszą być spełnione, aby mogła ona uzyskać osobowość prawną;
 - 2) zasady gospodarowania majątkiem;
 - 3) sposób reprezentowania, w szczególności zaciągania zobowiązań majątkowych oraz zawierania umów z członkami jej zarządu;
 - 4) szczegółowe zasady likwidacji.
4. Wniosek o wpis oraz wniosek o wykreślenie terenowej jednostki organizacyjnej, o której mowa w ust. 3, z Krajowego Rejestru Sądowego składa zarząd *stowarzyszenia*.
5. Terenowa jednostka organizacyjna uzyskuje osobowość prawną i może rozpocząć działalność po wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego.
6. Z chwilą wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego terenowej jednostki organizacyjnej z osobowością prawną traci ona osobowość prawną, a *stowarzyszenie* wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki tej jednostki.
7. W przypadku rozwiązania terenowej jednostki organizacyjnej posiadającej osobowość prawną, przeprowadza się jej likwidację. Majątek pozostały po likwidacji pozostaje majątkiem *stowarzyszenia*. Do likwidacji przepisy art. 36 i art. 37 stosuje się odpowiednio.

Art. 10b. [Powołanie zarządu komisarycznego w terenowej jednostce organizacyjnej *stowarzyszenia*]

1. W przypadku gdy działalność terenowej jednostki organizacyjnej posiadającej osobowość prawną wykazuje rażące lub uporczywe naruszenie przepisów prawa lub statutu *stowarzyszenia*, jeżeli statut *stowarzyszenia* tak stanowi, organ w nim wskazany może podjąć uchwałę o powołaniu zarządu komisarycznego w tej jednostce.
2. Zarząd komisaryczny powołuje się na okres niezbędny do usunięcia nieprawidłowości związanych z rażącym lub uporczywym naruszeniem przepisów prawa lub statutu *stowarzyszenia*, nie dłuższy jednak niż przewidziany w statucie *stowarzyszenia*.
3. Uchwała o powołaniu zarządu komisarycznego wskazuje sposób reprezentacji terenowej jednostki organizacyjnej przez ten zarząd.
4. Z dniem podjęcia uchwały o powołaniu zarządu komisarycznego członkowie zarządu terenowej jednostki organizacyjnej zostają odwołani z mocy prawa.
5. Zarząd *stowarzyszenia* składa wniosek o wpis zarządu komisarycznego do Krajowego Rejestru Sądowego, w terminie 7 dni od dnia podjęcia uchwały, o której mowa w ust. 1, oraz zawiadamia o jej podjęciu organ nadzorujący, właściwy ze względu na siedzibę terenowej jednostki organizacyjnej. Po ustaniu przyczyny powołania zarządu komisarycznego albo upływu okresu, na jaki został on ustanowiony zarząd *stowarzyszenia* składa wniosek o jego wykreślenie z Krajowego Rejestru Sądowego.

Art. 11. [Organy *stowarzyszenia*]

1. Najwyższą władzą *stowarzyszenia* jest walne zebranie członków. W sprawach, w których statut nie określa właściwości władz *stowarzyszenia*, podejmowanie uchwał należy do walnego zebrania członków.
2. Statut może przewidywać zamiast walnego zebrania członków zebranie delegatów lub zastąpienie walnego zebrania członków zebraniem delegatów, jeżeli liczba członków przekroczy określoną w statucie wielkość. W takich przypadkach statut określa zasady wyboru delegatów i czas trwania ich kadencji.

3. *Stowarzyszenie* jest obowiązane posiadać zarząd i organ kontroli wewnętrznej.
4. W umowach między *stowarzyszeniem* a członkiem zarządu oraz w sporach z nim *stowarzyszenie* reprezentuje członek organu kontroli wewnętrznej wskazany w uchwale tego organu lub pełnomocnik powołany uchwałą walnego zebrania członków (zebrania delegatów).

Art. 12. [Złożenie wniosku o zarejestrowanie stowarzyszenia]

1. Zarząd składa wniosek o wpis *stowarzyszenia* do Krajowego Rejestru Sądowego wraz ze statutem, listą założycieli, zawierającą imiona i nazwiska, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania oraz własnoręczne podpisy założycieli, protokołem z wyboru władz *stowarzyszenia* oraz adresem siedziby *stowarzyszenia*.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, podpisują wszyscy członkowie zarządu.

Art. 13.

(uchylony).

Art. 14.

(uchylony).

Art. 15.

(uchylony).

Art. 16. [Postępowanie o wpis stowarzyszenia do KRS]

1. Sąd rejestrowy wydaje postanowienie o wpisie *stowarzyszenia* do Krajowego Rejestru Sądowego po stwierdzeniu, że jego statut jest zgodny z przepisami prawa i założyciele spełniają wymagania określone ustawą.
2. Sąd rejestrowy przed wydaniem postanowienia o wpisie, jeżeli uzna za niezbędne dokonanie dodatkowych ustaleń, wyznacza w tym celu posiedzenie wyjaśniające.
3. Sąd rejestrowy oddala wniosek o wpis *stowarzyszenia* do Krajowego Rejestru Sądowego, jeżeli nie spełnia ono warunków określonych w przepisach prawa.
4. O wpisie *stowarzyszenia* do Krajowego Rejestru Sądowego sąd zawiadamia właściwy organ nadzorujący, przesyłając mu jednocześnie odpis postanowienia o wpisie, statut *stowarzyszenia*, listę założycieli i podjęte uchwały.
5. O wykreśleniu *stowarzyszenia* z Krajowego Rejestru Sądowego sąd zawiadamia właściwy organ nadzorujący, przesyłając mu odpis postanowienia o wykreśleniu.

Art. 17. [Wpisanie stowarzyszenia do KRS. Nabycie osobowości prawnej.

Odpowiedzialność przed wpisem. Zwolnienie z opłat sądowych]

1. *Stowarzyszenie* uzyskuje osobowość prawną i może rozpocząć działalność po wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego.
2. Za czynności niezbędne do rozpoczęcia działalności przez *stowarzyszenie* dokonane na rzecz *stowarzyszenia* przed jego wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego członkowie zarządu odpowiadają wobec osób trzecich solidarnie. Po wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego za zobowiązania wynikające z tych czynności *stowarzyszenie* odpowiada tak jak za zaciągnięte przez siebie.
3. Postępowanie w sprawach o wpis lub zmianę wpisu *stowarzyszenia* oraz terenowej jednostki organizacyjnej do rejestru *stowarzyszeń*, innych organizacji społecznych i

zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego jest wolne od opłat sądowych.

Art. 18.

(uchylony).

Art. 19.

(uchylony).

Art. 20. [Zawiadomienie o utworzeniu terenowej jednostki organizacyjnej stowarzyszenia]

1. Zarząd terenowej jednostki organizacyjnej *stowarzyszenia* jest obowiązany, w terminie 14 dni od chwili jej powołania, zawiadomić o tym organ nadzorujący właściwy ze względu na siedzibę tej jednostki, podając skład zarządu i adres siedziby jednostki, oraz doręczyć statut *stowarzyszenia*.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie zmian w składzie zarządu i adresie siedziby terenowej jednostki organizacyjnej *stowarzyszenia* oraz w statucie *stowarzyszenia*.

Art. 21. [Zawiadomienie o zmianie statutu stowarzyszenia]

1. Zarząd *stowarzyszenia* ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić sąd rejestrowy o zmianie statutu. W sprawie wpisu zmiany statutu *stowarzyszenia* do Krajowego Rejestru Sądowego stosuje się odpowiednio zasady i tryb przewidziane dla wpisu *stowarzyszenia* do tego rejestru. Sąd rejestrowy dokonuje wpisu zmian statutu do Krajowego Rejestru Sądowego po stwierdzeniu, że są one zgodne z obowiązującym statutem.

2. O wpisie zmiany statutu *stowarzyszenia* sąd zawiadamia właściwy organ nadzorujący, przesyłając mu odpis postanowienia i tekst jednolity zmienionego statutu.

Art. 22. [Związek stowarzyszeń]

1. *Stowarzyszenia* w liczbie co najmniej trzech mogą założyć związek *stowarzyszeń*. Założycielami i członkami związku mogą być także inne osoby prawne, z tym że osoby prawne mające cele zarobkowe mogą być członkami wspierającymi.

2. Do związków, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy.

Art. 23.

(uchylony).

Art. 24.

(uchylony).

Rozdział 3

Nadzór nad stowarzyszeniami

Art. 25. [Kompetencje organu nadzorującego]

1. Organ nadzorujący sprawuje nadzór nad działalnością *stowarzyszeń* wyłącznie w zakresie zgodności ich działania z przepisami prawa i postanowieniami statutu.

2. Organ nadzorujący ma prawo w wyznaczonym terminie żądać:

- 1) dostarczenia przez zarząd *stowarzyszenia* odpisów uchwał walnego zebrania członków (zebrania delegatów);
- 2) niezbędnych wyjaśnień od władz *stowarzyszenia*.

3. Organ nadzorujący jest obowiązany wskazać uzasadnienie żądań, o których mowa w ust. 2.

Art. 25a. [Kontrola stowarzyszenia na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu]

1. Organ, o którym mowa w art. 8 ust. 5, sprawuje kontrolę nad działalnością *stowarzyszenia* będącego instytucją obowiązana w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w zakresie zgodności jego działania z przepisami tej ustawy.

2. Do kontroli, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 12 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. ~~poz. 723, 1075, 1499 i 2215~~ oraz z 2019~~2020~~ r. poz. ~~125~~971, 875 i 1086).

Art. 26. [Nałożenie grzywny na stowarzyszenie]

W przypadku niezastosowania się *stowarzyszenia* do żądań określonych w art. 25 ust. 2 sąd, na wniosek organu nadzorującego, może nałożyć grzywnę w wysokości jednorazowo nieprzekraczającej 5000 zł. Od grzywny można zwolnić, jeżeli po jej wymierzeniu *stowarzyszenie* niezwłocznie zastosuje się do żądań organu nadzorującego. *Stowarzyszenie*, w terminie 7 dni, może wystąpić do sądu o zwolnienie od grzywny.

Art. 27. [Organ nadzorujący terenową jednostkę organizacyjną]

Organem nadzorującym terenową jednostkę organizacyjną *stowarzyszenia* jest organ określony w art. 8 ust. 5, właściwy ze względu na siedzibę tej jednostki.

Art. 28. [Środki stosowane przez organy nadzorujące]

W razie stwierdzenia, że działalność *stowarzyszenia* jest niezgodna z prawem lub narusza postanowienia statutu w sprawach, o których mowa w art. 10 ust. 1, art. 10a ust. 1 i 3 i art. 10b, organ nadzorujący, w zależności od rodzaju i stopnia stwierdzonych nieprawidłowości, może wystąpić o ich usunięcie w określonym terminie, udzielić ostrzeżenia władzom *stowarzyszenia* lub wystąpić do sądu na podstawie art. 29.

Art. 29. [Środki stosowane przez sąd]

1. Sąd, na wniosek organu nadzorującego lub prokuratora, może:

- 1) udzielić upomnienia władzom *stowarzyszenia*;
- 2) uchylić niezgodną z prawem lub statutem uchwałę *stowarzyszenia*;
- 3) rozwiązać *stowarzyszenie*, jeżeli jego działalność wykazuje rażące lub uporczywe naruszanie prawa albo postanowień statutu i nie ma warunków do przywrócenia działalności zgodnej z prawem lub statutem.

2. Sąd rozpoznając wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, może na wniosek lub z własnej inicjatywy wydać zarządzenie tymczasowe o zawieszeniu w czynnościach zarządu *stowarzyszenia*, wyznaczając przedstawiciela do prowadzenia bieżących spraw *stowarzyszenia*.

3. Rozpoznając wniosek o rozwiązanie *stowarzyszenia*, sąd może zobowiązać władze *stowarzyszenia* do usunięcia nieprawidłowości w określonym terminie i zawiesić postępowanie. W razie bezskutecznego upływu terminu, sąd, na wniosek organu nadzorującego lub z własnej inicjatywy, podejmie zawieszone postępowanie.

Art. 30. [Ustanowienie kuratora i jego obowiązki]

1. Jeżeli *stowarzyszenie* nie posiada zarządu zdolnego do działań prawnych, sąd, na wniosek

organu nadzorującego lub z własnej inicjatywy, ustanawia dla niego kuratora.

2. Kurator jest obowiązany do zwołania w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy walnego zebrania członków (zebrania delegatów) *stowarzyszenia* w celu wyboru zarządu. Do czasu wyboru zarządu, kurator reprezentuje *stowarzyszenie* w sprawach majątkowych wymagających bieżącego załatwienia.

2a. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek organu nadzorującego lub z własnej inicjatywy, sąd może przedłużyć okres, na jaki został ustanowiony kurator, nie dłużej niż o 6 miesięcy, jeżeli jego czynności nie mogły zostać zakończone przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 2.

3. Wynagrodzenie kuratora pokrywa się z majątku *stowarzyszenia*.

Art. 31. [Postanowienie o rozwiązaniu *stowarzyszenia*]

1. Sąd wydaje postanowienie o rozwiązaniu *stowarzyszenia* na wniosek organu nadzorującego, w przypadku gdy:

- 1) liczba członków *stowarzyszenia* jest mniejsza niż liczba członków wymaganych do jego założenia;
- 2) *stowarzyszenie* nie posiada przewidzianych w ustawie władz i nie ma warunków do ich wyłonienia w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy.

2. Sąd wydaje postanowienie o rozwiązaniu *stowarzyszenia* na wniosek kuratora, jeżeli pomimo podejmowanych przez kuratora czynności, nie wybrano władz *stowarzyszenia* i nie ma warunków do ich wyłonienia, w okresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

Art. 32. [Rozpoznawanie spraw na rozprawie. Zwolnienie z opłat sądowych]

1. Wnioski, o których mowa w art. 29 ust. 1 oraz art. 31, rozpoznaje sąd rejestrowy na rozprawie.

2. Wnioski organu nadzorującego wnoszone do sądu w ramach sprawowanego nadzoru, są wolne od opłat sądowych.

Rozdział 4

Majątek *stowarzyszenia*

Art. 33. [Źródła majątku *stowarzyszenia*]

1. Majątek *stowarzyszenia* powstaje ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z własnej działalności, dochodów z majątku *stowarzyszenia* oraz z ofiarności publicznej.

2. *Stowarzyszenie*, z zachowaniem obowiązujących przepisów, może przyjmować darowizny, spadki i zapisy oraz korzystać z ofiarności publicznej.

Art. 34. [Działalność gospodarcza *stowarzyszenia*]

Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą, według ogólnych zasad określonych w odrębnych przepisach. Dochód z działalności gospodarczej *stowarzyszenia* służy realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków.

Art. 35. [Dotacje]

Stowarzyszenie może otrzymywać dotację według zasad określonych w odrębnych

przepisach.

Rozdział 5

Likwidacja stowarzyszeń

Art. 36. [Likwidatorzy stowarzyszenia]

1. W razie rozwiązania się *stowarzyszenia* na podstawie własnej uchwały, likwidatorami *stowarzyszenia* są członkowie jego zarządu, jeżeli statut lub, w razie braku odpowiednich postanowień statutu, uchwała ostatniego walnego zebrania członków (zebrania delegatów) tego *stowarzyszenia* nie stanowi inaczej.
2. W razie rozwiązania *stowarzyszenia* przez sąd, zarządza on jego likwidację, wyznaczając likwidatora.

Art. 37. [Obowiązki likwidatorów]

1. Obowiązkiem likwidatora jest przeprowadzenie likwidacji w możliwie najkrótszym czasie, w sposób zabezpieczający majątek likwidowanego *stowarzyszenia* przed nieuzasadnionym uszczupleniem.
2. Likwidator w szczególności powinien:
 - 1) zawiadomić sąd o wszczęciu likwidacji i wyznaczeniu likwidatora, z podaniem swego nazwiska, imienia i miejsca zamieszkania, jeżeli nie zachodzą warunki określone w art. 36 ust. 2;
 - 2) dokonywać czynności prawnych niezbędnych do przeprowadzenia likwidacji, podając do publicznej wiadomości o wszczęciu postępowania likwidacyjnego;
 - 3) po zakończeniu likwidacji zgłosić sądowi wniosek o wykreślenie *stowarzyszenia* z Krajowego Rejestru Sądowego.
3. Jeżeli likwidacja nie zostanie zakończona w ciągu roku od dnia jej zarządzenia, likwidatorzy przedstawiają przyczyny opóźnienia sądowi, który w razie uznania opóźnienia za usprawiedliwione przedłuża termin likwidacji lub zarządza zmianę likwidatorów.

Art. 38. [Majątek zlikwidowanego stowarzyszenia]

Majątek zlikwidowanego *stowarzyszenia* przeznaczony jest na cel określony w statucie lub w uchwale walnego zebrania członków (zebrania delegatów) o likwidacji *stowarzyszenia*. W razie braku postanowienia statutu lub uchwały w tej sprawie, sąd orzeka o przeznaczeniu majątku na określony cel społeczny.

Art. 39. [Koszty likwidacji]

Koszty likwidacji pokrywa się z majątku likwidowanego *stowarzyszenia*.

Rozdział 6

Stowarzyszenia zwykłe

Art. 40. [Utworzenie stowarzyszenia zwykłego. Kompetencje. Odpowiedzialność za zobowiązania stowarzyszenia. Organy. Wniosek o wpis do ewidencji]

1. Uproszczoną formą *stowarzyszenia* jest *stowarzyszenie* zwykłe, nieposiadające osobowości prawnej.
 - 1a. *Stowarzyszenie* zwykłe może we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywane.
 - 1b. Każdy członek odpowiada za zobowiązania *stowarzyszenia* zwykłego bez ograniczeń

całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi członkami oraz ze *stowarzyszeniem*.
Odpowiedzialność ta powstaje z chwilą, gdy egzekucja z majątku *stowarzyszenia* zwykłego okaże się bezskuteczna.

1c. Przepis ust. 1b nie stanowi przeszkody do wniesienia powództwa przeciwko członkowi, zanim egzekucja z majątku *stowarzyszenia* zwykłego okaże się bezskuteczna.

2. Osoby w liczbie co najmniej trzech, zamierzające założyć *stowarzyszenie* zwykłe, uchwalają regulamin działalności, określający w szczególności nazwę *stowarzyszenia* zwykłego, cel lub cele, teren i środki działania, siedzibę, przedstawiciela reprezentującego *stowarzyszenie* zwykłe albo zarząd, zasady dokonywania zmian regulaminu działalności, sposób nabycia i utraty członkostwa, a także sposób rozwiązania *stowarzyszenia* zwykłego.

3. *Stowarzyszenie* zwykłe, które zamierza posiadać zarząd, określa w regulaminie działalności tryb jego wyboru oraz uzupełniania składu, kompetencje, warunki ważności jego uchwał oraz sposób reprezentowania *stowarzyszenia* zwykłego, w szczególności zaciągania zobowiązań majątkowych.

4. *Stowarzyszenie* zwykłe, które zamierza posiadać organ kontroli wewnętrznej, określa w regulaminie działalności tryb jego wyboru, uzupełniania składu oraz jego kompetencje.

5. Przedstawiciel reprezentujący *stowarzyszenie* zwykłe albo zarząd składają na piśmie organowi nadzorującemu właściwemu ze względu na siedzibę *stowarzyszenia* zwykłego wniosek o wpis do ewidencji *stowarzyszeń* zwykłych, zwanej dalej "ewidencją", dołączając:

- 1) regulamin działalności;
- 2) listę założycieli *stowarzyszenia* zwykłego, zawierającą ich imiona i nazwiska, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania oraz własnoręczne podpisy założycieli;
- 3) imię i nazwisko, adres zamieszkania oraz numer PESEL przedstawiciela reprezentującego *stowarzyszenie* zwykłe albo członków zarządu;
- 4) imię i nazwisko, adres zamieszkania oraz numer PESEL członków organu kontroli wewnętrznej, o ile regulamin działalności przewiduje ten organ;
- 5) adres siedziby *stowarzyszenia* zwykłego.

6. Jeżeli wniosek o wpis składa zarząd, podpisują go wszyscy członkowie zarządu.

Art. 40a. [Postępowanie w sprawie wpisu do ewidencji]

1. *Stowarzyszenie* zwykłe powstaje i może rozpocząć działalność z chwilą wpisu do ewidencji.

2. Organ nadzorujący dokonuje wpisu do ewidencji w terminie 7 dni od dnia:

- 1) wpływu wniosku o wpis, jeżeli nie został złożony wniosek, o którym mowa w art. 41;
- 2) uprawomocnienia się orzeczenia odrzucającego albo oddalającego wniosek, o którym mowa w art. 41.

3. Jeżeli wniosek o wpis zawiera braki, organ nadzorujący wzywa do jego uzupełnienia w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Termin na dokonanie wpisu, o którym mowa w ust. 2, liczy się od dnia uzupełnienia wniosku o wpis. Nieuzupełnienie wniosku o wpis w terminie 14 dni powoduje jego bezskuteczność.

4. Organ nadzorujący informuje niezwłocznie przedstawiciela reprezentującego *stowarzyszenie* zwykłe albo zarząd o dokonaniu wpisu do ewidencji albo bezskuteczności wniosku o wpis.

5. W przypadku gdy organ nadzorujący nie dokona wpisu do ewidencji w terminie 7 dni od dnia wpływu wniosku o wpis lub uzupełnienia jego braków i nie został złożony wniosek, o którym mowa w art. 41, przedstawicielowi reprezentującemu *stowarzyszenie* zwykle albo zarządowi przysługuje prawo wniesienia skargi na bezczynność do sądu administracyjnego.

6. Do rozpoznania skargi, o której mowa w ust. 5, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z ~~2018 r. poz. 1302, 1467, 1544 i 1629~~ oraz z 2019 r. poz. ~~11 i 60~~ 2325), z tym że:

- 1) organ nadzorujący przekazuje akta sprawy i odpowiedź na skargę w terminie 14 dni od dnia wniesienia skargi;
- 2) sąd rozpoznaje skargę w terminie 30 dni od dnia otrzymania akt sprawy wraz z odpowiedzią na skargę.

Art. 40b. [Dane zamieszczane w ewidencji. Aktualizacja danych. Dostęp do treści ewidencji]

1. W ewidencji zamieszcza się:

- 1) nazwę *stowarzyszenia* zwykłego, jego cel lub cele, teren i środki działania oraz adres siedziby;
- 2) imię i nazwisko przedstawiciela reprezentującego *stowarzyszenie* zwykle albo członków zarządu oraz sposób reprezentowania *stowarzyszenia* zwykłego przez zarząd, o ile regulamin działalności przewiduje ten organ;
- 3) imię i nazwisko członków organu kontroli wewnętrznej, o ile regulamin działalności przewiduje ten organ;
- 4) informacje o regulaminie działalności i jego zmianach;
- 5) informację o posiadaniu statusu organizacji pożytku publicznego;
- 6) informacje o przekształceniu lub rozwiązaniu *stowarzyszenia* zwykłego;
- 7) imię i nazwisko likwidatora *stowarzyszenia* zwykłego;
- 8) informacje o zastosowaniu wobec *stowarzyszenia* zwykłego środków, o których mowa w rozdziale 3.

2. *Stowarzyszenie* zwykle składa organowi nadzorującemu, w terminie 7 dni od dnia wystąpienia zdarzenia uzasadniającego zmianę danych, wniosek o zamieszczenie w ewidencji zmienionych danych, o których mowa w ust. 1, załączając dokumenty stanowiące podstawę zmiany. Przepisy o wpisie do ewidencji stosuje się odpowiednio.

3. *Stowarzyszenie* zwykle ma obowiązek informować o zmianie adresu zamieszkania osób, o których mowa w art. 40 ust. 5 pkt 3 i 4.

4. Ewidencja jest jawna i udostępniana na stronie podmiotowej organu nadzorującego w Biuletynie Informacji Publicznej. Każdy ma prawo otrzymania zaświadczeń z ewidencji.

5. Dokumenty złożone do organu nadzorującego stanowią akta ewidencyjne, które są dostępne dla osób mających interes prawny.

6. Ewidencja może być prowadzona w systemie teleinformatycznym.

7. Minister właściwy do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia ewidencji, jej wzór oraz szczegółową treść wpisów w ewidencji w zakresie, o którym mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia przejrzystości,

kompletności i dostępności do danych zawartych w ewidencji.

Art. 41. [Zakaz założenia stowarzyszenia zwykłego. Rozpoczęcie działalności]

Sąd rejestrowy, na wniosek organu nadzorującego lub prokuratora, może zakazać założenia *stowarzyszenia* zwykłego, jeżeli nie spełnia ono warunków określonych w przepisach prawa.

Art. 41a. [Przedstawiciel reprezentujący stowarzyszenie zwykłe, zarząd stowarzyszenia zwykłego]

1. *Stowarzyszenie* zwykłe reprezentuje przedstawiciel reprezentujący *stowarzyszenie* zwykłe albo zarząd.
2. Podejmowanie przez przedstawiciela reprezentującego *stowarzyszenie* zwykłe albo zarząd czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu wymaga uprzedniej zgody wszystkich członków *stowarzyszenia* zwykłego oraz udzielenia przez nich pełnomocnictwa do dokonania tych czynności.
3. Czynnościami przekraczającymi zakres zwykłego zarządu są w szczególności:
 - 1) nabycie oraz zbycie nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego;
 - 2) ustanowienie ograniczonego prawa rzeczowego;
 - 3) zawarcie umowy kredytu albo pożyczki;
 - 4) przejęcie długu, uznanie długu, zwolnienie z długu, przystąpienie do długu, zawarcie umowy poręczenia lub zawarcie innej podobnej umowy;
 - 5) zaciągnięcie innych zobowiązań przekraczających wartość 10 000 zł.

Art. 42. [Ograniczenia działalności]

1. *Stowarzyszenie* zwykłe nie może:
 - 1) powoływać terenowych jednostek organizacyjnych;
 - 2) zrzeszać osób prawnych;
 - 3) prowadzić działalności gospodarczej;
 - 4) prowadzić odpłatnej działalności pożytku publicznego.
2. *Stowarzyszenie* zwykłe uzyskuje środki na działalność ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z majątku *stowarzyszenia* oraz ofiarności publicznej.
3. *Stowarzyszenie* zwykłe może otrzymywać dotacje na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 42a. [Przekształcenie stowarzyszenia zwykłego w stowarzyszenie rejestrowe]

1. *Stowarzyszenie* zwykłe liczące co najmniej siedmiu członków, może przekształcić się w *stowarzyszenie*.
2. Przekształcenie *stowarzyszenia* zwykłego wymaga zgody wszystkich członków *stowarzyszenia* zwykłego, wyrażonej w drodze uchwały, zawierającej:
 - 1) nazwę i siedzibę *stowarzyszenia*;
 - 2) powołanie władz *stowarzyszenia*;
 - 3) przyjęcie statutu *stowarzyszenia*, który stanowi załącznik do uchwały;
 - 4) sprawozdanie finansowe *stowarzyszenia* zwykłego sporządzone na określony dzień w miesiącu poprzedzającym podjęcie uchwały o przekształceniu, które stanowi załącznik do uchwały.

3. Informację o podjęciu uchwały o przekształceniu przedstawiciel reprezentujący *stowarzyszenie* zwykle albo zarząd *stowarzyszenia* niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości oraz zawiadamia o podjęciu tej uchwały wierzycieli *stowarzyszenia* zwykłego.

Art. 42b. [Zawiadomienie członków o zamiarze przekształcenia]

1. *Stowarzyszenie* zwykle zawiadamia członków o zamiarze przekształcenia nie później niż na miesiąc przed planowanym dniem podjęcia uchwały o przekształceniu.

2. Do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć:

- 1) projekt statutu *stowarzyszenia*;
- 2) informacje o aktywach i pasywach *stowarzyszenia* zwykłego.

Art. 42c. [Wpis przekształconego stowarzyszenia do KRS]

1. Przekształcenie *stowarzyszenia* zwykłego następuje z chwilą wpisu *stowarzyszenia* do Krajowego Rejestru Sądowego.

2. Sąd rejestrowy przesyła niezwłocznie właściwemu organowi nadzorującemu odpis postanowienia o wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego wraz z zaświadczeniem o wpisie *stowarzyszenia*. Właściwy organ nadzorujący z urzędu wykreśla *stowarzyszenie* zwykle z ewidencji.

3. Wniosek o wpis *stowarzyszenia* do Krajowego Rejestru Sądowego składają i podpisują wszyscy członkowie zarządu. Do wniosku dołącza się uchwałę o przekształceniu wraz z zaświadczeniem o wpisie *stowarzyszenia* zwykłego do ewidencji, wydanym nie wcześniej niż na 3 miesiące przed dniem podjęcia uchwały o przekształceniu.

4. *Stowarzyszenie* zwykle zostaje rozwiązane bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego z chwilą wpisu *stowarzyszenia* do Krajowego Rejestru Sądowego.

Art. 42d. [Następstwo prawne po przekształceniu stowarzyszenia. Odpowiedzialność członków przekształcanego stowarzyszenia zwykłego]

1. Z chwilą wpisu *stowarzyszenia* do Krajowego Rejestru Sądowego wstępuje ono we wszystkie prawa i obowiązki *stowarzyszenia* zwykłego, a członkowie *stowarzyszenia* zwykłego stają się członkami *stowarzyszenia*.

2. Ujawnienie w księgach wieczystych lub rejestrach publicznych przejścia na *stowarzyszenie* praw ujawnionych w tych księgach lub rejestrach następuje na wniosek *stowarzyszenia*.

3. Członkowie przekształcanego *stowarzyszenia* zwykłego odpowiadają na dotychczasowych zasadach, solidarnie ze *stowarzyszeniem* za zobowiązania *stowarzyszenia* zwykłego, powstałe przed dniem przekształcenia, przez okres roku, licząc od dnia przekształcenia.

Odpowiedzialność ta powstaje z chwilą, gdy egzekucja z majątku *stowarzyszenia* okaże się bezskuteczna. Przepis art. 40 ust. 1c stosuje się odpowiednio.

Art. 42e. [Odpowiednie stosowanie przepisów o utworzeniu stowarzyszenia]

Do przekształcenia *stowarzyszenia* zwykłego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące utworzenia *stowarzyszenia*.

Art. 43. [Przepisy stosowane do stowarzyszeń zwykłych]

W sprawach nieuregulowanych odmiennie w tym rozdziale do *stowarzyszenia* zwykłego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy, z tym że:

- 1) nie stosuje się przepisów art. 9-12, art. 16, art. 17, art. 20-22 oraz art. 27;

2) ilekroć w ustawie jest mowa o statucie, należy przez to rozumieć regulamin *stowarzyszenia* zwykłego.

Rozdział 7

Przepisy szczególne, zmiana przepisów obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe

Art. 44. [Ograniczenie działalności *stowarzyszeń* na niektórych terenach]

1. (uchylony).

2. Działalność *stowarzyszeń* na terenach i w obiektach znajdujących się w zarządzie lub użytkowaniu organów wojskowych albo resortu spraw wewnętrznych wymaga zezwolenia, odpowiednio, Ministra Obrony Narodowej lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo organów przez nich określonych.

Art. 45. [Tworzenie *stowarzyszeń* prowadzących działalność związaną z obronnością, bezpieczeństwem państwa lub ochroną porządku]

Osoby pragnące założyć *stowarzyszenie* prowadzące działalność bezpośrednio związaną z obronnością albo bezpieczeństwem państwa lub ochroną porządku publicznego są obowiązane uzgodnić zakres tej działalności, odpowiednio, z Ministrem Obrony Narodowej lub ministrem właściwym do spraw wewnętrznych albo organami przez nich określonymi.

Art. 46.

(uchylony).

Art. 47.

W ustawie z dnia 29 marca 1962 r. o zgromadzeniach (Dz. U. Nr 20, poz. 89, z 1971 r. Nr 12, poz. 115, z 1982 r. Nr 14, poz. 113 i z 1985 r. Nr 36, poz. 167) w art. 7 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: (zmiany pominięte).

Art. 48.

W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1988 r. Nr 30, poz. 207) w art. 154 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje ust. 2 w brzmieniu: (zmiany pominięte).

Art. 49.

W ustawie z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 16, poz. 134, z 1972 r. Nr 53, poz. 341 i 342, z 1974 r. Nr 24, poz. 142 i Nr 47, poz. 282, z 1979 r. Nr 15, poz. 97 oraz z 1983 r. Nr 16, poz. 78) art. 33 otrzymuje brzmienie: (zmiany pominięte).

Art. 50.

W ustawie z dnia 4 maja 1982 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1985 r. Nr 42, poz. 201, z 1987 r. Nr 22, poz. 128 i z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 6, poz. 33) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 51. [Przepisy stosowane do związków wyznaniowych, zakonów i kongregacji duchownych]

1. Do czasu odrębnego uregulowania statusu prawnego związków wyznaniowych oraz zakonów i kongregacji duchownych, do których miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. - *Prawo o stowarzyszeniach* (Dz.

U. poz. 808, z późn. zm.), stosuje się wobec nich przepisy tego rozporządzenia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do nowo powstających związków wyznaniowych oraz zakonów i kongregacji duchownych.

Art. 52. [Stowarzyszenia działające przed dniem wejścia w życie ustawy]

1. Działające w dniu wejścia ustawy w życie *stowarzyszenia* zarejestrowane i *stowarzyszenia* wyższej użyteczności stają się *stowarzyszeniami* w rozumieniu jej przepisów. Statuty tych *stowarzyszeń*, stanowiące podstawę ich działania, zachowują moc z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Tracą moc postanowienia statutów *stowarzyszeń*, o których mowa w ust. 1, sprzeczne z przepisami ustawy.

Art. 53.

(uchylony).

Art. 54. [Przekazanie rejestrów *stowarzyszeń* sądom rejestrowym]

1. Organy nadzorujące, w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia ustawy w życie, przekażą sądom rejestrowym rejestry *stowarzyszeń* i związków *stowarzyszeń*, prowadzone dotychczas przez terenowe organy administracji państwowej, dotyczące istniejących na terenie województwa *stowarzyszeń* zarejestrowanych, oraz ich statuty.

2. Organy dotychczasowo właściwe w sprawach *stowarzyszeń* zwykłych przekażą organowi nadzorującemu dokumentację tych *stowarzyszeń* w terminie określonym w ust. 1.

Art. 55. [Sprawy niezakończone do dnia wejścia w życie ustawy]

1. W sprawach uregulowanych niniejszą ustawą, niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem jej wejścia w życie, stosuje się przepisy tej ustawy.

2. Postępowanie likwidacyjne *stowarzyszeń* wszczęte przed dniem wejścia ustawy w życie prowadzi się na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 56. [Przepis derogacyjny]

Tracą moc:

1) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. - *Prawo o stowarzyszeniach* (Dz. U. poz. 808, z późn. zm.), z zastrzeżeniem art. 51 niniejszej ustawy;

2) dekret z dnia 5 sierpnia 1949 r. o zmianie niektórych przepisów *prawa o stowarzyszeniach* (Dz. U. poz. 335), z wyjątkiem art. 2 ust. 2 lit. a i c.

Art. 57. [Wejście w życie ustawy]

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.